

STORTINGET

Representantforslag 183 S

(2018–2019)

fra stortingsrepresentantene Bengt Fasteraune og Marit Knutsdatter Strand

Dokument 8:183 S (2018–2019)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bengt Fasteraune og Marit Knutsdatter Strand om å styrke fjellandbruket og videreutvikle forskningsstasjonen Løken i Valdres

---

Til Stortinget

Bakgrunn

Landbruket i Norge trenger fagmiljøer som kan bidra til at det fortsatt skal utvikles sortmateriale spesielt tilpassa fjellområder, og må ta vare på verdifull kunnskap med forskning over lang tid særlig inn i klimatiske endringer. Frømaterialer norsk landbruk disponerer er viktig i omstilling og utvikling av planteproduksjon på norsk grunn og med norske ressurser, med mål om økt norsk matproduksjon og selvforsyning. Stortinget ønsker å videreutvikle forskningsmiljøer og utvide fagfeltet til å involvere jordbrukets bærekraft, karbonbinding i forbindelse med matproduksjon, bruk av utmark og rekreasjon i fjellbygdene. Sortmaterialet og forskningen ved fjellstasjonen er av betydning for fjellområdene i Sør-Norge og for de nordlige delene av landet. Forslagsstillerne viser til Innst. 251 S (2016–2017), jf. Meld. St. 11 (2016–2017) Endring og utvikling – En fremtidsrettet jordbruksproduksjon, der næringskomiteen anerkjenner verdien av fjellandbruk og arktisk landbruk.

En stor andel av engvekst-sortene som brukes i frøblandinger over hele landet, er foredla fram på Løken. Forslagsstillerne ønsker med dette å videreutvikle forskningsstasjonen ved Løken, der Landbruks- og matdepartementet sin tilstedeværelse er viktig for forutsig-

bar utvikling og drift. Det statlige ansvaret og interessen for faglig fundert planteforskning og planteproduksjon gir grunnlag for økt satsing på fjellandbruket. Prop. 120 S (2018–2019) Jordbruksoppjøret la vekt på en satsing på fjellandbruket og arktisk landbruk.

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) avdeling Løken har drevet viktig forsknings- og utviklingsarbeid for dal- og fjellbygdene i over 100 år. Fjellregionen og nordlige deler av Norge har særskilte utfordringer knytta til det røffe klimaet, bruksstrukturen i landbruket og den store bruken av utmarka. Det er avgjørende for grovfôr dyrkinga at det finnes lokalt tilpassa sortmateriale og egnede driftsmetoder. Mindre hardføre sorter vil ikke være egna å bruke i fjellregionen da de lett vil fryse ut om vinteren.

Fjellbygdene har svært gode forutsetninger for å produsere mat med særpreg. Landbruket har et stort potensial for å levere naturbaserte opplevelser, og kunnskap om å kombinere landbruk med annen virksomhet kan gi næringsutvikling. Klimaendringer vil føre til både nye utfordringer og nye muligheter i landbruket. Det er derfor viktig at det blir drevet et tilpassa forsknings- og utviklingsarbeid spesielt retta mot fjellandbruket framover, og at viktige deler av dette arbeidet nettopp foregår i fjellregionen. Løken har vist seg å være et godt egnet sted for å drive forskning for fjellandbruket. Der foreligger det lange tidsserier med dyrkingsforsøk og klimaobservasjoner, og det er god kunnskap om jordforholdene. Denne forskningsstasjonen bør sikres som en viktig lokalitet for å drive FoU-arbeid for fjellandbruket framover.

Landbruks- og matdepartementet vedtok 5. juni 2015 å videreføre forsøksarealet ved NIBIO Løken, men legge den ned som selvstendig enhet. NIBIO sin tilstedeværelse ved Løken er viktig. Forslagsstillerne er opptatt

av at vedtaket om å videreføre forsøksarealene blir fulgt opp, og at det blir satsa på å arbeide med forskning og kunnskapsutvikling for fjellandbruket framover. Ingen andre forskningsstasjoner har grunnlag for å utvikle tilsvarende aktivitet.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen om sikre videreutvikling av forskningsstasjonen Løken i Valdres for forskning og utvikling.

21. juni 2019

Bengt Fasteraune

Marit Knutsdatter Strand